

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

2016/2302(INI)

1.3.2017

MIŠLJENJE

Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

upućeno Odboru za regionalni razvoj

o pravoj kombinaciji financiranja za europske regije: uravnotežena primjena finansijskih instrumenata i bespovratnih sredstava u kohezijskoj politici EU-a (2016/2302(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Miguel Viegas

PA_NonLeg

PE595.568v02-00

2/8

AD\1118175HR.docx

HR

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za regionalni razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da je drugi stup Zajedničke poljoprivredne politike (ruralni razvoj) ključan element u očuvanju i jačanju socijalne i teritorijalne kohezije koji se stoga mora i dalje slijediti nakon 2020. te zaštititi i unaprijediti u sljedećem krugu reforme ZPP-a;
- B. budući da su ruralna područja često izolirana i u njima postoje nedostaci kojima se koči razvoj infrastrukture i poljoprivredne proizvodnje; budući da je potrebno uzeti u obzir posebnosti i karakteristike pojedinačnih regija te razlike među njima, kao i potrebu da se mala i srednja poljoprivredna gospodarstva učine konkurentnima i održivima, da se potakne poduzetništvo i otvaranje radnih mjesta te da se smanji depopulacija i starenje stanovništva u ruralnim područjima;
- C. budući da treba unaprijediti tradicionalni europski model proizvodnje te ga podržati u prijelazu na inovativne, učinkovite i klimatskim promjenama prilagođene metode proizvodnje, na temelju malih i srednjih obiteljskih gospodarstava kao jamstva odgovornosti poljoprivrede i socijalne i ekološke održivosti;
- D. budući da u određenim regijama, kao što su planinska područja i otoci, poljoprivreda predstavlja glavnu gospodarsku aktivnost čiji je razvoj temeljno važan za ostvarenje ciljeva teritorijalne kohezije;
- E. budući da kohezijska politika EU-a ima znatnu ulogu u postizanju socijalne, gospodarske i teritorijalne kohezije te višeslojnosti poljoprivrede;
- F. budući da su trenutačna kriza u poljoprivrednom sektoru, uz nedostatak profitabilnosti i gubitak prihoda te povećanu nestabilnost cijena zbog nejednakosti prihoda u prehrambenom lancu doveli do nestanka 2,4 milijuna poljoprivrednih gospodarstava u EU-u između 2005. i 2010., od čega su većina bila mala poljoprivredna gospodarstva, što je rezultiralo u gubitku velikog broja radnih mjesta u ruralnim područjima;
- G. budući da je tom sektoru potrebno dodatno restrukturiranje kojim bi se poboljšala pregovaračka pozicija poljoprivrednika u lancu opskrbe te promicala i unaprijedila klimatskim uvjetima prilagođena i ekološki prihvatljiva proizvodnja, što će dovesti do poboljšanja kvalitete tla, očuvanja bioraznolikosti i na taj način zajamčiti dugoročnu sigurnost opskrbe hranom u Europi;
- H. budući da je, uz potporu iz oba stupa (ruralni razvoj i izravna plaćanja), sektoru potrebna kombinacija različitih alata, uključujući finansijske instrumente i bespovratna sredstva;
- I. budući da postoje određene tvrdnje da bi se finansijski instrumenti trebali posebno koristiti u manje razvijenim regijama kako bi se u njima potaknuo potencijal za razvoj, ali da u stvarnosti privatni sektor nije previše zainteresiran za angažman zbog nedostatka finansijski održivih projekata u takvim regijama;
- 1. ističe ulogu i potencijalne prednosti koji se s pomoću finansijskih instrumenata u okviru

Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj nude poljoprivrednim i ruralnim mikropoduzećima i malim i srednjim poduzećima, bilo u obliku zajmova, jamstava ili fondova kapitala, čime se poboljšava pristup financiranju, imajući na umu norme razboritog kreditiranja;

2. ipak napominje da se ne koriste sve moguće prednosti finansijske poluge koju pružaju ti instrumenti;
3. ističe da u mnogim situacijama manjak profitabilnosti i pitanje pristupa zemljištu, uz nedostatak pristupa kreditiranju, postavlja prepreke ulaganjima, posebno za mlade poljoprivrednike te za male i nove poljoprivrednike i ruralne MSP-ove, bilo zbog visokih troškova ili zbog jamstava koje traži finansijski sustav, čime se ometaju inovacije i konkurentnost na poljoprivrednim gospodarstvima i u širem ruralnom gospodarstvu;
4. ističe da je potrebna učinkovita koordinacija finansijskim instrumentima i bespovratnim sredstvima kako bi se potaknula ulaganja, posebno u području poljoprivrednih inovacija te poziva na donošenje politika kojima će se mladim poljoprivrednicima i malim poljoprivrednim gospodarstvima olakšati pristup kreditima;
5. napominje da se finansijski instrumenti u okviru ZPP-a do sada slabo koriste i poziva na to da se razmotre daljnje mjere kojima bi se zajamčilo da mogućnosti koje su dostupne u okviru tih instrumenata budu prilagođenije poljoprivrednom sektoru i da se dodatno pojednostavne postupci; smatra, međutim, da se mora обратiti pozornost i na velike zajmove koje su poljoprivrednici već uzeli, uz sredstva primljena u okviru drugog stupa;
6. napominje da se složenim pravilima smanjuje privlačnost financiranja poljoprivrednog sektora te ističe da je potrebno postaviti razumne uvjete kako bi se izbjegao nepotreban administrativni teret;
7. stoga smatra da bi se trebale nuditi informacije i osposobljavanja o finansijskim instrumentima na regionalnoj razini kako bi se povećala osviještenost o tim finansijskim mogućnostima te ističe da državama članicama i regionalnim tijelima vlasti pripada ključna uloga kada je riječ o pojednostavljenju tih mogućnosti i obavlješćivanju ruralnih zajednica, poljoprivrednika i MSP-ova o njima, uz istodobno poticanje razmjene najboljih praksi;
8. poziva na veće uključivanje regionalnih i lokalnih tijela vlasti u raspodjelu i korištenje sredstava, što je od ključne važnosti za poboljšanje pozicije poljoprivrednika i u tom kontekstu ponavlja važnost programa LEADER;
9. napominje razne prednosti i nedostatke bespovratnih sredstava i finansijskih instrumenata i njihovo značenje za sektor u pogledu dostupnosti, složenosti, rizika, troškova provedbe i njihove primjenjivosti u suočavanju s konkretnim problemima ili širim razvojnim ciljevima;
10. ističe da ti instrumenti nadopunjaju potporu dohotku i skreće pažnju na to da je potrebno zajamčiti da ih oni ne nadomjestete, što bi ozbiljno ugrozilo poljoprivrednu djelatnost i ruralni okoliš; ističe da će financiranje bespovratnim sredstvima i dalje biti prijeko potrebno kako bi se ostvarili ciljevi EPFRR-a, što znači da se bespovratna sredstva i finansijski instrumenti moraju zajedno primjenjivati na uravnotežen način u okviru

politike ruralnog razvoja kako bi se poboljšali rezultati projekta;

11. ističe da je važno da se i dalje kombiniraju bespovratna sredstva, finansijski instrumenti i povratna pomoć kao učinkovit i djelotvoran oblik potpore konkurentnosti i koheziji u ruralnim područjima;
12. poziva Komisiju i države članice da zajamče da ne dolazi do kašnjenja prilikom izvršenja plaćanja na koje poljoprivrednici imaju pravo u okviru ZPP-a;
13. ističe ulogu Europske investicijske banke (EIB) u razvoju finansijskih instrumenata i napominje da je EIB počela surađivati s određenim brojem kreditnih institucija u nekim državama članicama na promicanju generacijske obnove u poljoprivrednom sektoru;
14. ističe da je važno bolje informirati poljoprivrednike, regionalne i lokalne uprave o ključnoj ulozi Europske investicijske banke u pružanju potpore ruralnom gospodarstvu i njegovu razvoju te o načinima iskorištavanja inovativnih finansijskih instrumenata koji se već primjenjuju u okviru nacionalnih planova ruralnog razvoja kako bi se mladim poljoprivrednicima olakšao pristup kreditiranju;
15. podržava EIB pri uspostavi multiregionalne investicijske platforme za poljoprivrednu koja bi se mogla financirati sredstvima iz Programa ruralnog razvoja;
16. traži da se ti instrumenti primjenjuju na takav način da se njima mogu poduprijeti individualni, kolektivni i regionalno specifični projekti usmjereni na financiranje osnovne infrastrukture u područjima navodnjavanja, prometa, prerade, skladištenja, marketinga, hortikulture i razvoja šumarstva, uključujući razvoj drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda, kao i prekogranični projekti, kratki opskrbni lanci, zatvoreni proizvodni ciklusi i mjere za stavljanje na tržiste koje provode poljoprivrednici i njihova udruženja, uz pomoć finansijskih instrumenata koji se temelje na dospijeću i u kojima se odražava aktualan ekonomski položaj pojedinačnih projekata;
17. poziva na donošenje javnih i europskih mjera potpore kojima će se poticati korištenje finansijskih sredstava za investicijske projekte u području klimatskih promjena u ruralnim područjima, kao i pristup njima kako bi se postigli ciljevi EU-a vezani uz okoliš;
18. dovodi u pitanje prijedlog o oslanjanju na zajmove u situaciji u kojoj među poljoprivrednicima vlada veliki stupanj zaduženja te su njihove šanse za otplaćivanje duga često vrlo male;
19. napominje da se poljoprivrednici nalaze u teškoj situaciji jer su cijene hrane ostale niske, za razliku od cijena u ostalim gospodarskim sektorima;
20. posebno prima na znanje stagnaciju, pa i pad prosječnih godišnjih poljoprivrednih prihoda u Uniji tijekom proteklih deset godina, u usporedbi sa sve većim troškovima proizvodnje i porastom poljoprivrednog duga;
21. poziva stoga Komisiju i države članice da ozbiljno shvate potrebu za isplativim cijenama proizvodnje;
22. smatra da je, umjesto da se tijelima vlasti smanje obveze evaluacije, potrebno prikupljati

- dodatne podatke i provoditi analize kako bi se opravdala upotreba financijskih instrumenata i spriječilo njihovo nekonkretno, odnosno neodređeno korištenje;
23. ističe da osjetno poboljšanje dokaznih materijala mora biti preduvjet za promicanje ili čak traženje povećane upotrebe financijskih instrumenata;
 24. naglašava da kohezijska politika EU-a te povezani financijski instrumenti i bespovratna sredstva moraju i dalje biti temelj politike promicanja stvaranja infrastrukture, škola i fakulteta, ustanova za zdravstvenu skrb, socijalnu skrb i skrb o djeci, pristupa brzom internetu te uspostavljanja i razvoja malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) u ruralnim područjima;
 25. prima na znanje da je u stvarnosti ruralni razvoj europska politika usmjerena na pomoć ruralnim područjima u Europskoj uniji da izađu iz nepovoljne situacije te je on stoga temeljni element europske kohezije; stoga smatra da bi ruralni razvoj, kao drugi stup zajedničke poljoprivredne politike, trebao biti cilj i nakon 2020. te da bi se za njega trebala namijeniti prikladna sredstva EU-a, to jest više sredstva nego sada;
 26. ističe da bi se organizacije koje su aktivne u području ruralnog razvoja, na primjer lokalne akcijske skupine, mogle suočiti s poteškoćama u pristupu bankovnim jamstvima, a koja su preduvjet za ostvarivanje koristi od predujmova za tekuće troškove i troškove vođenja; stoga smatra da bi jamstveni program u pogledu tih predujmova bio od koristi;
 27. ponovo potvrđuje razliku između, s jedne strane, javnih sredstava koja se koriste za javna dobra ili u korist cijelih zajednica ili društva u cjelini i, s druge strane, ulaganja u infrastrukturu privatnih poduzeća;
 28. napominje da je dodjela zajmova zadrugama ili skupinama poljoprivrednika, odnosno utjerivanje njihova duga u administrativnom smislu vrlo složeno; stoga apelira na optimiran i pojednostavljen pristup;
 29. smatra da zajmovi nisu prikladni za određene vrste mjera ruralnog razvoja, na primjer ako korist imaju cijele zajednice, kao što je slučaj u pristupima lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice (CLLD) ili LEADER, odnosno ako korist ima cijelo društvo, kao što je slučaj s poljoprivredno-ekološkim mjerama;
 30. napominje razliku između velikih infrastrukturnih projekata financiranih iz strukturnih i kohezijskih fondova te malih ulaganja i bespovratnih sredstava namijenjenih poboljšanju „meke“ infrastrukture, kao što je revitalizacija tla; napominje da mala ulaganja mogu biti, u najmanju ruku, jednako učinkovita i povoljnija te da se taj pristup već primjenjivao u drugim povezanim područjima izdataka, na primjer u razvojnoj pomoći i zaštiti od poplava;
 31. izražava žaljenje zbog slabog korištenja pričuve za slučaj krize, što je uglavnom posljedica proračunskih pravila, a posebno pravila jedne godine te diskrecijskog prava koje uživa Komisija kada je riječ o prijenosu sredstava iz pričuve; stoga poziva na to da se pričuva za slučaj krize uspostavi izvan proračuna EU-a te da služi kao izvor financiranja alata za upravljanje krizom.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	28.2.2017
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Marijana Petir, Laurențiu Rebega, Bronis Ropè, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Franc Bogović, Michela Giuffrida, Norbert Lins, Florent Marcellesi, Anthea McIntyre, Sofia Ribeiro, Miguel Viegas
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Pilar Ayuso

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

33	+
ALDE	Jan Huitema, Ulrike Müller
ECR	Beata Gosiewska, Zbigniew Kuźmiuk, Anthea McIntyre, James Nicholson
EFDD	Marco Zullo
GUE/NGL	Matt Carthy, Luke Ming Flanagan, Miguel Viegas
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Czesław Adam Siekierski
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Viorica Dăncilă, Michela Giuffrida, Susanne Melior, Tibor Szanyi, Marc Tarabella

0	-
----------	----------

6	0
EFDD	Agnew John Stuart
ENF	Rebega Laurentiu
GUE/NGL	Hazeckamp Anja
VERTS/ALE	Bové José, Martin Häusling, Bronis Ropé

Značenje simbola:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani